

Mostar, 1. prosinca 2020.

Vaša Ekscelencijo,
uvaženi visoki predstavnice, gospodine Inzko!

Vjerujem kako smo svi u Bosni i Hercegovini svjesni uloge i važnosti institucije uspostavljene Aneksom X. Daytonsko-pariškog mirovnog sporazuma, čiju 25. obljetnicu obilježavamo proteklih dana. Taj sporazum ima važnost koja se ponekad, svjesno ili ne, zanemaruje u poimanju društvene i političke zbilje u Bosni i Hercegovini.

Koristim ovu prigodu obratiti Vam se nakon svojeg, ali i Vašeg izlaganja na proteklom Arria-formula sastanku članica Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda, upriličenom upravo u povodu obilježavanja četvrt stoljeća od potpisivanja Daytonskog mirovnog sporazuma.

Zahvalan sam što smo imali mogućnost, pred svjetskim predstavnicima i na najvišoj globalnoj razini, pred Vijećem sigurnosti UN-a, u svojim izlaganjima izložiti sve prepreke i izazove koji stoje pred našom državom, kako bismo napravili prijeko potreban iskorak nužan za euroatlantsku perspektivu Bosne i Hercegovine. Uvjerenja sam da zajedno moramo doprinijeti jačanju sveobuhvatnijeg dijaloga o pitanjima koja međunarodna i svjetska javnost, iz razumljivih razloga, ponekad ne razumiju u potpunosti, a kako sam naveo, zbog jednostrane slike, ali i površnosti koja se često prezentira upravo toj istoj javnosti. S druge strane, cjelovito i istinito razumijevanje problema svima je u interesu u Bosni i Hercegovini. Svi naši strahovi, bojazni, zajednički, ali i specifični problemi s kojima se suočavamo trebaju biti prezentirani javnosti i biti izloženi njezinom kritičkom sudu.

Uvažena Ekscelencijo,

osvrnuo bih se i na Vaše izjave upućene bh. javnosti nakon Vašeg izlaganja u Vijeću sigurnosti, koje je izazvalo moju osobnu, ali i pažnju hrvatskog naroda koji predstavljam.

Legitimno predstavljanje i konstitutivnost tri naroda u našoj domovini je ustavnopravni meritum na kojem počivaju cjelokupan Daytonsko-pariški mirovni sporazum i Aneks IV. kojim je definiran Ustav Bosne i Hercegovine. Nezadovoljstvo, ili da upotrijebim izraz koji ste u Vašem intervjuu upotrijebili, frustracija hrvatskog naroda proizlazi upravo iz toga što je naša volja kao konstitutivnog naroda grubo prekršena ne jednom, već čak tri puta, u instituciji Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a dva puta prilikom formiranja vlasti u Federaciji BiH. U jednom od tih slučajeva imali ste presudnu ulogu. Međutim, duboko vjerujem da je sada došlo novo vrijeme koje je i nova prigoda da uradimo pravu stvar, unaprijedimo vlastito djelovanje, osnaženi dubokom promišljenošću, dragocjenim iskustvima, željom za partnerskim djelovanjem u rješavanju problema i izlaska iz začaranog kruga sukoba, bojazni, optužbi i ucjena. Nakon mnogo godina provedenih u mojoj domovini BiH zasigurno i sami prepoznajete kako je Izborni zakon BiH prepun manjkavosti i da, među ostalim, omogućava kršenje izborne volje jednog konstitutivnog naroda, da je diskriminatoran kako prema građanima hrvatske, srpske i bošnjačke nacionalnosti, koji imaju dominantan udjel u populaciji BiH oko 97 %, tako i prema pripadnicima manjina (koje zbirno obuhvaća ustavna kategorija „Ostalih“ s udjelom oko 3 %). Složit ćete se kako su ustavno i institucionalno nasilje, prijetnje majorizacijom, asimilacijom, preglasavanjem, eliminacijom iz vlasti, pa i negiranje identiteta kao takvog nepremostiva prepreka i neprihvatljiva forma u kontekstu europskih civilizacijskih postignuća i standarda.

Koristim ovu prigodu i da Vas podsjetim na službene podatke Općih izbora 2018. godine na kojima sam osobno osvojio apsolutnu potporu hrvatskog naroda. Upravo sam, kako Vi koristite metaforu, u „bavarskim“ kantonima s hrvatskom većinom osvojio uvjerljivu potporu i legitimitet da predstavljam svoj narod, uz znakovito izdašnu i podjednako meni važnu potporu Hrvata iz drugih područja FBiH. To me danas čini ne samo posebno ponosnim nego mi daje obvezu, snagu i motiv da ove stvarne probleme konačno, svi skupa i u interesu Bosne i Hercegovine, zajednički riješimo.

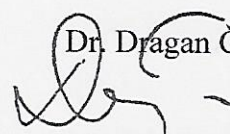
Vaša Ekselencijo,

duboko vjerujem da u razdoblju koje slijedi moramo pojačati dijalog i zajedničke razgovore kako bismo postigli racionalno rješenje, a ustavno nasilje i diskurs koji je tipičan za predstavnike „većinskog“ naroda ostavili daleko iza nas. Konstitutivnost štiti sve narode podjednako i onemogućava diskurs o nacionalnim većinama i manjinama, koji je sam po sebi

destruktivan i kao takav uzrok brojnim problemima i stradanjima, čemu je povijest najbolja potvrda. Također, vjerujem da ste i sami svjesni Vaše veoma odgovorne uloge koju imate kao eksponent međunarodne zajednice, koliko je bitno da Vaš glas vjerno i inkluzivno prezentira probleme u BiH, uz puno uvažavanje svih njezinih naroda i „Ostalih“. Duboko vjerujem da možete imati ključnu ulogu da vratimo prijeko potrebno povjerenje koje je narušeno zlonamjernim izjavama koje proizvode dalekosežne negativne refleksije na budućnost naše domovine.

Želim da nas povijest Bosne i Hercegovine pamti kao reformatore koji su za sve buduće generacije koje dolaze napravili ključne iskorake europske i euroatlantske Bosne i Hercegovine.

U nadi skorih susreta i razgovora iskreno i srdačno Vas pozdravljam!

 Dr. Dragan Čović

Predsjednik Hrvatskog narodnog sabora BiH

Nj. E. Valentin Inzko
Visoki predstavnik za BiH
Sarajevo